ELIMU YA UJASIRIAMALI NA STADI ZA BIASHARA KWA WAALIMU.

MRT SACCOS LTD

BEATRICE KIMARO

DR. CYRIL KOMBA

YALIYOMO

- Maana ya Ujasiriamali
- Tofauti kati ya Mfanya biashara na Mjasiriamali
- Sifa za mjasiriamali
- Umuhimu wa ujasiriamali kwa wanachama wa SACCOS
- Changamoto za ujasiriamali

Bangua Bongo

- Je, Kunatofauti kati ya

na

?

Ujasiriamali ni nini?

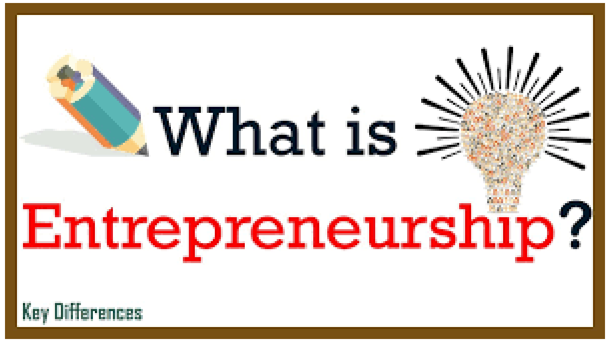

- Neno ujasiriamali linatokana na maneno mawili; **UJASIRI** na **MALI**

- **Ujasiriamali** ni uwezo wa kubaini fursa na utayari wa kuanzisha shughuli ya kiuchumi bila kujali hatari za kibiashara zinazoweza kujitokeza.

,,,.................

- Ujasiriamali ni *sifa za uwekezaji*

- Ziko aina mbalimbali za Uwekezaji

- Inahusisha mtu, watu au kikundi ktk kubaini na kuthubutu kuanzisha shughuli ya kiuchumi

Mjasiriamali ni nani?

- N mtu **mbunifu** anayethubutu kuanzisha au kuendeleza biashara bila kujali changamoto/hatari (risks) zilizopo katika biashara hiyo.
- N mtu ambaye ana hamasa kubwa ya kuleta **mabadiliko** chanya katika hali yake ya **kiuchumi** ambaye ana tabia za kipekee ili kufanikisha azma yake hiyo kwa kujishuhulisha ili awe na hali nzuri zaidi kiuchumi.

Sifa za mjasiriamali

- Awe na njozi
- Awe na uthubutu

- Awe mbunifu
- Awe anauwezo wa kukabiliana na changamoto

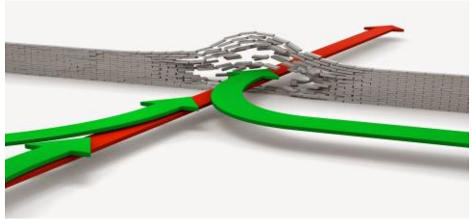

- Awe na rasilimali (nguvu kazi, mtaji, vitendea kazi n.k)
- Awe na uwezo wa kukubali kujifunza (Anafundishika) kupitia semina, kusoma vitabu na kutembelea maeneo na watu mbalimbali wenye shughuli na anazofanya au kutaka kufanya
- Awe Mvumilivu

Sifa za ziada

- Awe na uwezo Ufuatao;
- Kujitegemea
- Kutumia fursa zilizopo (opportunistic)
- Ufahamu wa kutosha kuhusiana na niashara anayotaka kuifanya
- Kuona mbali (future oriented)
- Kujenga uhusiano (networking)
- Kutunza kumbukumbu

Ndhamu ya Fedha

Mjasiriamali mzuri anapaswa kuwa na sifa zifuatazo;

Hatua saba za kuwa Mjasiriamali

Namna ya Kuwa mjasiriamali

- Kipaji/Hulka ya mtu
- Tamaduni na kuridhi
- Matukio ktk jamii
- Upatikanaji wa mtaji
- Kujifunza ktk maeneo mengine
- Kujifunza kupitia vitabu, semina na watu mbalimbali

HATUA SITA ZA KUWA MJASIRIAMALI

UMUHIMU WA UJASIRIAMALI

- Huongeza uzalishaji na kukuza kipato cha mtu/taasisi
- Ujira binafsi na nafasi za ajira kwa watu wengi
- Hupunguza umasikini miongoni mwa watu
- Husaidia kwenye matumizi sahihi ya rasilimali tulizonazo
- Hupunguza dhana ya Utegemezi
- Uhasaidia kuongeza wigo wa mahusiano (social capital)
- Huchangia upatikanaji wa huduma za jamii
- Husaidia kukuza pato la Taifa

CHANGAMOTO na SULUHU za UJASIRIAMALI

- Mtaji - SACCOS
- Ushindani - digital economy
- Wazo la bidhaa/biashara ya kuanzisha – (Suluhu ya changamoto iliyopo kwenye Jamii unayotaka kuihudumia
- Masoko – Fanyia utafiti wazo na kuwa na uhakika wa soko
- Elimu na maarifa ya Ujasirimali - Jifunze (semina, vitabu, mitandao)
- Kodi zisizokuwa Rafiki kwa wajasiriamali hasa wanaochipukia
- Wajasiriamali wenyewe

MRT SACCOS

,...............

- Ujasiriamali siyo lazima uhusishe kuanzisha biashara mpya lakini pia kuleta tija au kubadili utamaduni wa Chama husika.
- Kwakuwa Wanachama, viongozi na watendaji wa SACCOS ni wajasiriamali ambao waliona fursa ya kuanzisha chombo katika eneo lao la ajira kwa ajili ya kutoa na kujipatia huduma za kifedha.
- Wanapaswa kuendelea kuwa wajasiriamali ili kuanzisha shughuli za kicuhumi ambazo ziboresha maisha yao na ya SACCOS kama Dira ya SACCOS inataka .

Kwa kujanya yafuatayo;

- **Ubunifu** (bidhaa na huduma mbalimbali ambazo zinatatua kero na changamoto za wanachama
- Kubaini **fursa** mbalimbali ili kuboresha na kutoa huduma zitakazokidhi mahitaji ya wanachama na kuhimili ushindani.
- Kuhakikisha kuwa wanaweka utaratibu mzuri wa **utekelezaji na ufuatiliaji** wa malengo ya chama.
- Wanatakiwa kufanya kazi kama **timu** na kushirikiana na wadau wengine (networking) ili kuimarisha chama.
- Kutokuridhika na hali iliyopo ktk SACCOS na kujitahidi kuboresha na kuleta mabadiliko chanya kwenye chama
- Kuhakikisha wakati wote **kanuni na Msingi** ya Ushirika inatekelezwa kwenye chama.

Mwisho

- Ujasiriamali sio lelemama unahitaji kujituma Zaidi na kuwa mbunifu kila mara ili kuweza kuteka nguvu ya soko,
- Mwanachama usikubali kubaki nyuma, anza sasa wakati sahihi ni sasa, Haijalishi umefeli mara ngapi, anza tena, usikate Tamaa, Ujasiriamali unalipa Hakuna Mfanyakazi aliyewahi kuwa Tajiri bila kujihusisha na ujasiriamali.
- Hali kadhalika Bodi na Watendaji wote kwa nafasi zetu tulizonazo tujitume na kufanya kazi kwa bidii na maarifa. Hyo ndio siri ya msingi ya mafanikio katika maisha. Kujuana na watu mbalimbali muhimu peke yake haitoshi. Kazi mbele.

AMUA KUWA TOFAUTI SASA

- ASANTENI SANA KWA KUNISIKILIZA,
- Nawapenda Sana, Mungu awabariki